

TOILA VALLA LEHT

Nr 173, DETSEMBER 2020

Toila valda elama!

Detsembrilõpu seisuga pannakse lukku järgmise, 2021. aasta tulumaksu laekumine kohalikele omavalitsustele sõltuvalt elanike sissekirjutusest. Kui asuda Toila valla elama näiteks 2. jaanuaril 2021, siis tulumaks selle isiku pealt hakkab laekuma kohalikku vallaelarvesse alates 2022. aastast. Just seetõttu on oluline taaskord aastalõpu lehes kõikidele elanikele, kelle ametlik elukoht ei ole Toila vallas, kuid kes elavad siin, meelde tuletada, et te end ka ametlikult valda elama registreeriksite. Palume see üle vaadata hiljemalt 31.12.2020.

20%-lisest tulumaksust laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse natukene üle poole (11%).

Haldusreform Toila vallas ei toimunud ühegi osapoole (endised kolm valda) soo-

videst lähtuvalt. Jõhvi mitteametiline uue valla moodustamisel ei toonud võimalust moodustada suurem ja haldussuutlikum omavalitsus, mistõttu on vallas harjumuspärase teenuste osutamise seisukohalt äärmiselt oluline iga vallaelanik. 1. jaanuari seisuga elab Toila vallas 4739 inimest ning see väheneb iga-aastaselt 60-100 elaniku võrra. Sarnaselt elanike arvu vähenemisele väheneb ka vallaelarves peamise tuluallikana üksikisiku tulumaksu osa. Kindlasti elab vallas ka hulk inimesi, kes erinevatel põhjustel ei ole Toila valla oma elukohana registreerinud. Mõnel juhul võib olla põhjuseks teadmatus, teisel juhul näiteks mitme elukoha omamine erinevates piirkondades. Siinkohal saab iga vallakodanik midagi ära teha. Ole hea ja suhtle oma naabritega ning uuri, kas

nemad on registreeritud Toila valla elama või laekuvad nende tulud mõnele teisele omavalitsusele.

Kõige mugavamalt saab oma elukoha registreerimise teha www.eesti.ee veebiportaalis. Kui internetis orienteerumine on keeruline, saab ka tulla Toila Vallavalitsusse, kus teid igati aidatakse (sellisel juhul on oluline ID-kaardi või passi kaasavõtmine).

Iga inimene loeb!
Mehis Luus
arendusnõunik

ELANIKUST
KODANIKUKS

TOIMETAJA VEERG

Peagi on käes aasta oodatim ja kauneim aeg – jõulupühad. Jõuluaajaga lõpetame aasta ja teeme kokkuvõtteid sellest, mis olnud.

Möödunud aasta oli keeruline ja raske kõigile. Eriti neile, kes sellel keerulisel ajal on pidanud töötama ja tegutsema n-ö eesliinil. Ent muudatusi oma elukorralduses ja tegemistes oleme moel või teisel ilmselt pidanud kõik tegema.

Kuid vaatamata kõigele oleme juba uue ootuses. Me ootame midagi head ja ilusat, ootame, et uuel aastal meie unistused täituksid, et meie ettevõtmised läheksid korda, ootame ilusat ja rahulikku jõuluaega, mis teeb kõiki kuidagi lapsemeelseks. Lapsed ootavad muidugi üle kõige jõuluvana oma kingikotiga. Kingitus on aga see, mis peaks igaihele rõõmu valmistama. Kutsun teid sel aastal kingituste tegemisel ja ostmisel toetama kohalikke tootjaid. Jätame igasugused imevidinad Hiinast tellimata ja toetame neid, kes meie ümber iga päev oma kätega imelisi asju loovad. Praegu on see toetus neile eriti tähtis.

Anda saab aga mitmeti. Alati ei pea andmine väljenduma mingis esemes või asjas. Rõõmu valmistamiseks ei ole palju vaja. Selleks võib olla hea sõna, millegi halvasti öeldu andekspalumine, abikäe ulatamine sellele, kes on su lähedal... Kes otsib, see leiab ikka võimaluse kuidagi teisele head teha. Selline heategemine valmistab aga rõõmu nii vastuvõtjale kui andjale endale. See, kes on kogenud andmise rõõmu, tahab seda ikka ja jälle taas tunda. Olgu siis meilgi jõulude ajal rõõmu nii andmisest kui vastuvõtmisest.

Ongi käes aeg tõmmata Toila valla lehe 2020. aasta viimne trükitriip ja võtta mõttes kokku kirja pandud tões. Pean tunnistama, et vaatamata kõigele oli huvitav aasta. Püüdsin teieni tuua meie valla sündmusi, uudiseid ja hetkeseisu. Eks kõik jõudis sageli lugejani ka tänu Sinule, hea kaaskirjutaja, kes Sa ei pidanud paljaks oma mõtteid teistega jagada.

Soovin, et uus aasta täidaks Su soovid ja leheveerud pakuksid huvitavat lugemist tänu Sinu sulelennule!

Soovin Toila valla lehe lugejatele kauneid jõule ning uueks aastaks usku, tervist ja lootust endasse ning kaaslastesse, kinkigem üksteisele aega ja ilusaid hetki!

Teie
Lea Rand

LAS VANA AASTA MURED VAIKSELT MINNA,
ET UUE AASTA ÕNN VÕIKS TUPPA TULLA

Rahulikku jõuluaega
ja
rõõmsat aasta lõppu!

TOILA VALLAVOLIKOGU
TOILA VALLAVALITSUS

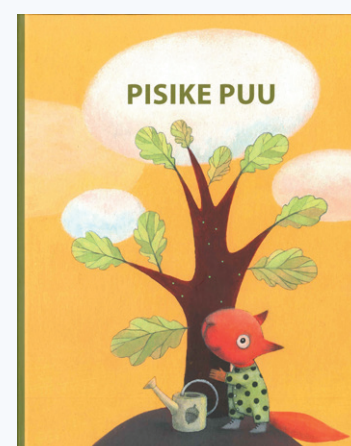
*Lapsed harjuvad õnnega kobe ja sundimatult,
sest nad ise on oma loomu poolest rõõm ja õnn.
-Victor Hugo-*

Head lapsevanemad, Toila Vallavalitsus soovib teie perele lapse sünni puhul palju õnne ja ilusat kooskasvamise aega. Seoses COVID-19 levikuga ei ole võimalik Toila vallas juba traditsiooniks saanud väikeste kodanike vastuvõttu korraldada. Vaatamata olukorrale, soovime siiski anda väikese kingituse meie valla kõige väiksematele.

01.09.2019 - 31.08.2020 sündinud lapsed (nende vanemad) on oodatud kingitusele järgi Toila vallavalitsusse. Juhul, kui soovite kingitust kätte saada mõnes meie valla teenuskeskuses, siis palun andke sellest teada krista.kool@toila.ee

Kingituseks on kunstniku Helina Tilga poolt loodud portselanist pudrukauss ja kruus. Lisaks raamat „Pisike puu“.

Toila Vallavalitsus

Head valla inimesed!

Aasta 2020 on olnud eriline aasta. Kui aasta algus tõotas tulla väga teguderohke, samas näis veel rahuliku ja lihtsalt tõise aastana, siis juba märtsist muutus olukord nagu Eestimaa ilm. Ilma vastu saab õige riietusega, aga viiruse vastu meetmete rakendamine vajab rohkem pingutusi – igapäevaelu ümberkorraldamist, harjumuste ja mõttemaailma muutmist. Olukorraga hakkamasaamiseks koondasime oma jõud, head mõtted ja ideed ning planeerisime valla arengule olulisi tegevusi edasi. Elu ei tohtinud üldilmse pandeemia tõttu seisma jääda.

2019. aastal võtsime suuna ja 2020. aastal jätkasime veel sisukamalt haridusvaldkonnaga. Põnevate ja valla hariduselu uuendavate tegevuste elluviimist kahjuks varjutas ja lausa takistas eriolukord. Mitmed haridust puudutavad tegevused on selle tõttu ka ära jäänud.

Aga edukalt viisime läbi Kohtla-Nõmme Kooli direktori konkursi ja tulemuseks sai kool uue, noore ja aktiivse direktori, kes otsustas lausa Saaremaalt Ida-Virusesse kolida. See näitab ka selgelt paradigma muutust, et Ida-Viru ei ole enam võõras ja hirmutav koht, kuhu hea meeleaga ei tulla. Valminud on Kohtla-Nõmme Kooli ja Toila Gümnaasiumi nõukogudeaegsete ruumide kaasagseks koolikeskkonnaks muutmise eskiislahendused, mis on väga olulised tulevikuhariduse andmise võlmes. Tuginedes eskiisprojektile alustame järgmisel aastal Kohtla-Nõmme Kooli projekteerimisega, et olla valmis uue Euroopa Liidu eelarveperioodi vahendite kaasamiseks, kus põhikoolivõrgu arendamiseks nähakse kindlasti ka toetusmeetmeid ette. Meie eesmärk on laiendada ka Kohtla-Nõmme Kooli lasteaiaruumi, kuna kasvav lasteaiaste arv seab selleks eelduse ja vajaduse.

Tubli töö on tehtud ja valla poolt on esitatud hariduslike erivajaduste õpilaste projekt ning sellele on saadud rahastus. Mõlemad valla koolid said vahendid erivajadustega laste toetamiseks ning vastava ruumi kohandamiseks.

Koroona ajal tuli leida nutikaid lahendusi, kuidas motiveerida nii koolide kui lasteade õpetajaid. Toimus veebikoolitus psühholoogilistel teemadel Rita Rätsepaga. Mõlema kooli kõikidele õpilastele, õpetajatele ja koolitöötajatele sai teoks ühine õppeaasta lõpetamise kontsert koos Karl-Erik Täukariga Zoom'i vahendusel. See on ainult vähe, mida siin kirja jõuan panna.

Jätakuvalt on tähelepanu valla noortele. Juba teist aastat on toimunud noortevolikogu valimised ja Toila vallal on oma noorte volikogu. Esimene aasta kujunes noortele rohkem tundmaõppimiseks ja oli tagasihoidlikum. Selle aasta valimised kinnitasid, et noortel on soov valla asjades kaasa rääkida ja osaleda realselt volikogu töös. Vallavalitsuse prioriteetide seas on ka huviharidus ja noorte vabaaja tegevus. Eelmise aasta suvel valmis Kohtla-Nõmmele rülpark – ostisime ruld/ tõukerattad, et noored saaksid seal proovida ja katsetada. Selle aasta saavutuseks on suvel Toila alevikus valminud ja avatud pumptrak, mis on väga populaarne ka väljaspool Toilat elavatele noortele. Vokas valmis uus laste mänguväljak.

Aktiivne noortele suunatud tegevus sai ka tunnustatud. Toila vald sai 2019. aastal noorte sõbralikumaks omavalitsuseks.

Käivitatud sai järjekordne kodukohanduse projekt, mille tulemusel sai viis Toila valla kodu kohandatud – Kohtla-Nõmmel kolm kodu, Vokas ja Toilas üks. Taotlesime kodukohandust veel kolmele kodule ja saime ka rahastuse. Töödega alustame 2021. aastast. Päästeametiga projektiga 500 kodu tuleohutuks, mille raames korrastame kolm kodu Sakal ja kaks Kohtla-Nõmmel.

Sellel aastal on vallavalitsus jätkanud valla elukeskkonna korrastamist. Oleme käivitanud tegevused esmalt Voka linnaruumilise visiooni koostamiseks, mille läbi loome piirkonnale ühtse ruumilise kuvandi, mis omakorda oleks aluseks projekteerimistingimuste (materjalid, värvid, väikevormid jne) määramisel ja ehitusloa väljastamisel, pakuks välja aleviku keskuse ja kooskäämise paiga. Tegevus on oluline ennekõike Kredex korterelamute renoveerimistoetuse kontekstis, kus majade järkjärgulise korrastamisel tekiks ka üldine kokkusobiv tervik, mis rikastaks kogu aleviku ja kus oleks hea elada. Teeme selliseid ruumise planeeringud ka edaspidi ja erinevate piirkondade kaupa. Lisaks eeltoodule näeb valla arengukava ette võimalust korteriühistute täiendamiseks toetamiseks kas siis parkimisalade korrastamiseks või Kredex toetusmeetmete kaasamise motiveerimiseks, vastavad korrad on ettevalmistamisel ning jõuavad vallavolikogu komisjonidesse järgmistel kuudel.

Viirusohust tingituna jäi ära augustikusse kavandatud Voka tänavapinkide biennaal, mida vald koostöös Ida-Viru Kutseõppekeskusega ette valmistas ning kuhu oleksid olnud kaasatud erinevad kutsekoolid üle terve Euroopa ning mille tulemuseks oleks tekkinud ümber Voka tiigi kulgeva tee äärde hulga eriilmelisi tänavapinke. Oleme kutseõppekeskusega leppinud kokku, et jätkame idee realiseerimisega 2021. aastal. Oleme veel käesoleval detsembrikuul allkirjastamas koostöökokkulepet Ida-Viru Kutseõppekeskusega, mille alusel saab Toila vallast kutseõppekeskuse praktikabaas. Esimese harjutusena lahendatakse ära Kohtla-Nõmmel puukuuride kaasajastamise küsimus ning uuel aastal võetakse ette Toila alevis Pikal tänaval asuva pritsikuuri renoveerimine, mis toimub suures osas tulevaste ehitusspetsialistide õppetööna.

Kui 2019. aastal saime suures osas vahetatud kogu Kohtla-Nõmme alevi tänavavalgustuse LED-valgustite vastu, siis 2020-2021. aastal keskendume Keskkonnainvesteeringute Keskuselt saadud toetusvahendite toel Toila ja Voka aleviku tänavavalgustuse taristu kaasajastamisele. Hetkel käivad läbirääkimised Elektrileviga operaatrineutraalse ja kiire internetivõrgu rajamisega, mis toimuks paralleelselt tänavavalgustuse projekteerimisega ja väljaehitamise, kus sisuliselt kasutaks ära tänavavalgustuse renoveerimisega seotud kaevetöid. Seonduvalt eeltooduga määratakse ära ka tulevaste valvekaamerate asukohad, mis muudavad valla asulad turvalisemaks ning mida planeeritakse koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga.

Väga oluline tähelepanu on suu-

natud valla heakorrale. Korraldasime Toila valla heakorrakonkursi „Kaunis Eesti kodu“, et tunnustada inimeste ilumeelt ja panust kodukoha kaunimaks muutmisel. Heakorrakonkursi Kaunis Kodu kategoorias maakodud osutus võitjaks Kaja ja Karli Oja kodu Ojamaa Voka külas. Tunnustamist väärivad konkursil osalenud Mare Alasoo ja Valeri Sternhofi kodu Kopliääre Kukruse külas, Margus ja Öne Nõmmeloo kodu Savi tn 23 Kohtla-Nõmmel, Ignat ja Ljuba Kepeli kodu Lubja tn 4 Kohtla-Nõmmel. Konkursi võitjat tunnustati Toila Vallavalitsuse tänukirjaga ja Juhani Puukooli kinkekaartidega. Ühiskondlike hoonete kategoorias võitjat välja ei selgitatud osalejate vähesuse tõttu. Konkursil osalenud Voka Lasteaeda Naksitrallid tunnustati tänukirjaga ja Juhani Puukooli kinkekaartidega.

Jäätmemajanduse selle aasta edulugudena võib välja tuua: koostöös pakendiettevõtetega olema välja vahetanud 99% avalikke pakendikonteinereid; oleme läbi viinud ohtlike jäätmete väljaveo hanke, mille tulemuseks oleme korrastanud vastuvõtupunktid ja täiendanud lisaks ohtlike jäätmetele ka probleemtoodete nimistut nagu näiteks tekstiil ja penoplast; Ontikale paigaldanud jäätmemaja; korrastanud jäätmevaldajate registrit.

Veebruaris paigaldati koostöös Toila valla ja Toila valla Hariduse ja Kultuuri Seltsiga Oru pargi lossiplatsile Eesti esimese presidendi Konstantin Pätsi skulptuur. Koos varem lossiplatsile rajatud valgustatud lipumastiga on see muutunud tõeliselt esinduslikuks paigaks. Eraldi tasub välja tuua ka Oru lossi virtuaalreaalsusel baseeruvat külastuskogemust, mida tuli Toila valda pakkuma Tartu ettevõtte Bluera ja mille arendamisele vald ka kaasa aitas. Muusikaallee rajamine on olnud samuti üks Oru pargi külastuskogemust rikastav ettevõtmine – kell 9, 12, 15 ja 18 mängib lossiplatsil n-ö Pätsi-aegne muusika.

Toila vald on osalenud mitmeid aastaid ning osaleb ka edaspidi hajasustuse programmis, millega toetatakse majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamist. Programm võimaldab toetada ka juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemide rajamisega seotud tegevusi, kuid oleme seni seadnud prioriteetiks ennekõike vee- ja kanalisatsioonisüsteemide tagamise, mis on tihtilugu suureks kitsaskohaks hajasustuses elamiseks. 2020. aastal toetati kokku 21 projekti/majapidamist kokku pea 80 000 euroga.

Toila valla üldplaneering on aktiivses protsessis. Kinnitatud on Toila valla teehoiukava kuni aastani 2025.

Oleme teinud algust Toila-Jõhvi kergliiklustee rajamise planeerimisega, määratud ära võimaliku trassikoridori ning kooskõlastanud selle kõikide seotud asutustega. Käesoleval hetkel püüame leida alternatiive ja lahendusi lähtuvalt maaomanike poolt saadud tagasisidest. 2021. aastal alustame Kohtla-Nõmme alevi ja Kohtla küla kergliiklustee projekteerimisega, mis ühendab asumid Kohtla-Järve Ehitajate tee kergliiklusteedega. Projekterimist toetatakse MATA programmist, kuhu KOVID on esitanud ühistootluse. Kõikidest aktuaalsetest kergteedest kirjutas valla arendusnõunik eelmises valla lehes.

Detsembrikuu lõpul lõpetatakse tegevused Valaste joa matkarajal, kus 2019. aastal avatud uue matka- ja õpperajale lisaks on uuendatud Valaste

joa platsi piirdeid, käiguteid, rajatud uus sild joa teisele kaldale ning lammutatud ja teiselaldatud joa orust endise vaateplatvormi vundament. Valaste joa matkarada koos Oru pargiga on suurimad looduslikud külastusobjektid, mida külastab aastas sadu tuhandeid inimesi ning mille parema külastuskogemuse pakkumise eesmärgil ka edaspidi järkjärguliselt arendatakse.

Valmis on saanud rannikusetete ja Toila valla vanaranna muuli mõju-uuring, mis annab selge vastuse, et 70ndatel Toila kalakombinaadi poolt rajatud (eesmärk oli uue kalasada rajamine) muul on põhjustanud rida probleeme ning toob ettepanekud nende likvideerimiseks. Muuli võib liigitada tööstuslikuks rajatiseks, mis ei saanudki kunagi valmis ning mille likvideerimiseks, sh põhjustatud mõjude lahendamiseks tuleb hakata leidma toetusmeetmetest lisavahendeid.

Lõppenud on hanked Kohtla-Nõmme Kooli staadioni ja Voka staadioni rekonstrueerimiseks ning alates 2021. aasta suvest on võimalik need aktiivselt kasutusele võtta. Planeeritud tegevusi aitab finantseerida riigi poolt eraldatud n-ö „koroona investeeringutoetus“. Samuti läheb uuel aastal tööle ning saab jaanipäevaks valmis Oru parki läbiv Mere pst kerge-tee, mille puudumine on seadnud jalakäijad ohtu, kuna teed on jagatud sõiduautodega.

Valla arengukava ülevaatamise protsessis kogutud elanike tagasiside on ka meie edasiste tegevuste planeerimise aluseks. Lõppenud on 2021. aasta kaasava eelarve ettepanekute kogumine ning kohe aasta alguses läheb lahti väljavalitud projektide vahel hääletamine. Käesoleva aasta kogemusest nägime, et sotsiaalmeedias hääletuse läbiviimine suurendas küll väga palju huvi valla tegevuste vastu (tuhandeid hääletajaid väljastpoolt valda), kuid kohalike inimeste hääletamist ei pruugi esikohale jõuda. Järgmine ettepanekutele poolthääletuse jagamine saab toimuma VOLIS infosüsteemis, kus hääletada saavad kõik Toila valda elama registreeritud inimesed.

Kolme valla ühinemisel sõlmitud ühinemislepingus kajastatud investeeringud on suures osas teostatud või nende teostamiseks on juba hankelepingud sõlmitud. Tuleb tõdeda, et kolme väikevalla ühinemisega ei saavutatud haldusreformi läbiviimisega seotud eesmärgi, kuid me anname endast parima, et täna vallas pakutavaid teenuseid pakutaks ka edaspidi vähemalt tänasel tasemel. Seda ka olukorras, kus valla elanike arv kahaneb aastast 60-100 inimese võrra, sh vähe- neb ka peamine tulubaas, milleks on üksikisiku tulumaks. Loodetavasti annab koostatav üldplaneering ja pidevalt uuendatav arengukava edaspidi piisavalt põhjuseid inimeste Toila valda elama asumiseks ning rahvaarvu vähenemine pidurdub.

Teieni toodu on vaid osa 2020. aasta tegemistest ja me jätkame teie kõigiga koos.

Täna vallavalitsuse väga töökaid kolleege, kelle panus sellel keerulisel aastal on olnud väga suur, hallatavate asutuse juhte ja töötajaid, ettevõtjaid, kõiki valla valla inimesi, kes on oma mõtete ja tegevustega panustanud.

Rahulikku jõuluaega!
Olgem terved ja hoidkem ning hooligem endast ja oma lähedastest.

Eve East
vallavanem

VALLAVOLIKOGU TEATED

Toila Vallavolikogu novembrikuu istungil olid arutusel:

1. Toila valla 2020. aasta 3. lisaeelarve esimene lugemine.

Toila valla 2020. aasta 3. lisaeelarve on koostatud seoses kulude muutmise, kärpimise ja ümberpaigutamise vajadusega, COVID-19 mõjudest tingitud kulude ja tulude vähendamise- ga. Lisaeelarves suurendatakse sihtfinantseerimiseks saadud toetusi ning täpsustatakse investeeringuid.

2. Toila valla arengukava aastateks 2018-2030 läbivaatamine.

Vallavolikogu otsustas lugeda Toila valla arengukava aastateks 2018-2030 ülevaadatuks ning võtta arengukava vastu uus redaktsioon vastavalt lisadele 1 ja 2.

Tunnistada kehtetuks Toila Vallavolikogu 30.10.2019 määrus nr 68 „Toila valla arengukava 2018-2030“.

3. Toila valla eelarvestrateegia 2020-2024

Vallavolikogu otsustas võtta vastu Toila valla eelarvestrateegia aastateks 2020-2024 ja tunnistada kehtetuks Toila Vallavolikogu 30.10.2019 määrus nr 69 „Toila valla eelarvestrateegia 2019-2023“.

4. Loa andmine vallavara tasuta võõrandamiseks otsustuskorras

Vallavolikogu otsustas anda Toila Vallavalitsusele luba võõrandada otsustuskorras tasuta SAle Eesti Kaevandusmuuseum Toila valla omandis olev kinnistu asukohaga Jaama tn 100, Kohtla-Nõmme alev, kinnistul asuv kaevandusparkmuuseumi peahoone (endine sorteerimis- jaam) ning bilansiväline vara, mille hulka kuuluvad: alajaam nr 19, buldooseri garaaž, katlamaja, korsten, lumetustiik, peaalajaam, platvorm nr 16A, platvorm nr 3A, pumbamaja, õppepunkti hoone.

5. Toila valla 2020. aasta 3. lisaeelarve teine lugemine ja vastuvõtmine

6. Toila Vallavalitsuse teenistuskohade koosseisu ja struktuuri kehtestamine.

TVL

Vabandus!

Eelmises Toila valla lehes avaldasime Ida-Virumaa Pensionäride Ühenduse juhataste esimehe Kaarel Pürgi artikli, kus tänati Toila valla aktiivseid ja tegusaid eakaid tehtu eest.

Kahetsusväärset oli tänukirja saanute nimekirjast välja jäänud Ene Külaots Kohtla-Nõmmelt.

IVPÜ tänukiri koos väikese kingitusega saab ka temale üle antud.

TVL

Võimalus teha midagi olulist – tule asendusõpetajaks!

Kerda Eiert
haridusspetsialist

Asendusõpetajate leidmine on koolides pidev väljakutse, millega liiga tihti silmitsi seistakse. Kahjuks ei ole ka Toila valla koolid siin erandid.

Selleks, et toetada meie valla ja kogu piirkonna koolet, on oluline koondada kokku need inimesed, kes on pädevad ja valmis vajadusel koolidele appi minema. Osades Eesti maakondades on juba levinud asendusõpetajate programm. Miks mitte neid võimalusi rakendada ka Ida-Virumaal ja Toila vallas. Kui Sul on kõrgharidus, kasvatusteaduste või pedagoogika erialane haridus (võib olla ka omandamisel), või omad kogemust inimeste/ protsesside juhtimisel, siis kaalu seda võimalust – olla osake õppeprotsessist.

Iga päev vajavad Ida-Virumaa koolid asendusõpetajaid erinevates õppeainetes. Just hetkel on vaja näiteks kuu aega asendada häälepaelte põletikuga muusikaõpetajat, kaks nädalat eneseisolatsioonis viibivat matemaatikaõpetajat ja lapsehoolduspuhkusele minevat klassiõpetajat. Igaüks, kellel on kõrgharidus ja juhtimise või noortega töötamise kogemus või õpetajakoolitus, saab abiks olla.

Asendusõpetajate programmis ASÕP on liitunud üle 1300 inimese erinevatel põhjustel ja nende kogemused on väga innustavad. Juura-

tudengit Age Saksa, kes on aastaid pangs spetsialistina töötanud, motiveeris asendusõpetajate vahendamise programmiga liituma võimalus saada õpetaja kogemus. Saksa oli unistanud õpetajaks saamisest, aga ei olnud julgenud astuda esimest sammu. Asendusõpetajate programm pakkus selleks aga hea võimaluse ja ta kirjeldab oma esimesi tundeid nii: „Kui ma liitusin ASÕP-ga, siis olin nii indu täis ja ootas nagu laps oma sünnipäeva, et millal ma ometi saan minna kooli ja ennast proovile panna.“ Saksa sõnul annab ASÕP väga hea võimaluse proovida õpetajaametit ja tema kogemused on olnud suurepärased.

„Laste ja noortega tegelemine annab väga palju positiivset energiat. Olen üks nendest, kes lapsena õpetajaks saamisest unistas ja asendusõpetaja roll ongi ehk omal moel selle unistuse elluviimine,“ tunnistab Merle Viirmaa, kellele on õpetajaamet alati meeldinud. Merle on kogenud juht ja hindab asendusõpetaja rolli paindlikkust ja võimalust teha õpetajatööd sobival ajal mõned päevad kuus. Ka Vivika Jürna, kes on õppinud loodusteaduste õpetajaks ja üle 20 aasta töötanud erasektoris, töö välja paindlikkuse, mida ASÕP pakub. „ASÕP annab mulle võimaluse oma tööaega ise kujundada. Lisaks on asendusõpetaja töö tohutult vaheldusrikas ja põnev. Olen kohtunud paljude erinevate inimeste ja õpilastega, näinud erinevaid koolikeskkondi ja

töökorraldusi. Naudin asendusõpetamist väga.“

Triin Triisberg-Uljas, kes on lõpetanud Tartu Ülikoolis botanika ja ökoloogia doktorioõppe ning töötab Keskkonnaametis, liitus asendusõpetajate programmiga, sest soovis ka anda oma panuse hariduse edendamisse. „Olin varem ülikoolis praktikume andnud ning juhendaja olnud, kuid laste õpetamine oli minu jaoks uus väljakutse ja suurepärane kogemus. Tundide andmine andis edaspidiseks entusiasmi näha end ka pikemaajaliselt õpetaja ametis,“ lisas Triisberg-Uljas.

Koolijuhtide jaoks täidab asendusõpetajate programm olulist tühimikku haridusmaastikul. Õpetajaid on raske leida, veel raskem on leida paindlikke asendajaid, just siis, kui vajadus tekib. Toila Gümnaasiumi direktor, Signe Ilmjärv, töö välja, et asendusvajadus tekib tihti ootamatult ja siis on lahendust vaja kiiresti. Signe Ilmjärv lisas: „Asendusõpetajate programm on hea initsiatiiv ja kindlasti kasutaksime pikemaajaliste asenduste puhul, üksikute päevadega saame ise hakkama.“ Mariliis Oder, Kohtla-Nõmme Kooli direktor, töö välja, et asenduste korraldus on igapäevane mõttekoht ja olemasolevate õpetajate töökoormus on piisavalt suur: „Kui puudu on mitu õpetajat, siis tekib juba kitsikus. Oleme kaalunud ka lastevanemate kaasamist, kuid hetkeolukorras on see raskeandatud.“ Mõlemad koolijuhtid lisasid, et vajadusel kasutavad

kindlasti ASÕP-i ning innustavad inimesi asendusõpetajateks tulema, sest usuvad, et lapsed võtaksid asendusõpetajad hästi vastu.

Ida-Virumaa koolide huvi asendusõpetajate vastu on pidevalt kasvav ja ASÕP ootab asendusõpetajateks kõiki uusi inimesi, kes soovivad oma teadmiste ja oskustega haridusse panustada. ASÕP-i tegevjuht Gerli Neppi rõhutas, et otsime kõrgharidusega inimesi, kes soovivad teha paindliku tööajaga tööd. Neppi selgitab, et asendusõpetajateks tulevad väga erinevad inimesed: „On pikaajalise kogemusega tippjuhid, kes soovivad haridusse panustada; üliõpilased; pensionil olevad õpetajad, kes soovivad väikese koormusega tunde anda; samuti on meil koduseid emasid või ülikooli professoreid, kes tahavad kontakti noortega.“

Oluline on mõista, et asendusõpetaja aitab täpselt samamoodi nagu tegevõpetaja õpilastel riiklikus õppekavas ettenähtud teadmisi ja oskusi omandada. Asendusõpetaja ei ole lihtsalt meelelahutaja või oma kogemuste jagaja. Näiteks kui õpilaste oma õpetaja jääb haigeks, annab ta asendajale selged juhised, mis teemad tuleb edasi võtta, mida korrata või harjutada. Õpilaste jaoks ei jää tund ära, aga nad saavad kohtuda erinevate inimestega ja ka see on väärtus omaette. Tabasalu Ühisgümnaasiumi 11. klassi õpilane Risto Pärn, võtab oma kogemuse füüsika asendusõpetajaga kokku nii: „Minule meeldis, et meil

asendas füüsika õpetajat elukogenud teadur, kes teab laialdaselt füüsikast ja omab elukogemust. Nii jätkus õppetöö ja samas saime kuulda kogemusi kogenud ning elu näinud inimeselt.“

Kuidas jõuda klassi ette? Saada teave enda motivatsiooni ja taustainfo kohta veebivormi kaudu www.asendusopetaja.ee. Liitumine programmiga kinnitatakse ja saadetakse pakkumisi tundide asendamiseks.

Vali sobivad tunnid, kinnita oma soov tundi anda. Tunni ettevalmistamiseks saad info tunni teema, eesmärkide jm kohta ning lingi veebipõhistele tunniandmis-koolitustele.

Oledki klassi ees tundi andmas. Ootame väga huvilisi asendusõpetajaks, et koos tagada, et ära ei jääks ükski koolitund. Iga tund loeb! Vaata lähemalt ja registreeru: www.asendusopetaja.ee.

TORE OLEKS TEADA, ET
MULLE ON ALATI OLEMAS
VÄÄRT ASEDAJA JA KOGU
ÜHISKOND PANUSTAB
VÕIMALUSEL ÕPILASTE
ÕPPETÖÖSSE.

PALUN TULE ASEDA MIND!

ASENDAMINE SOBIB
SUUREPÄRASELT PÕHITÖÖ
KÕRVALE, SEST SAAD
VALIDA ENDALE SOBIV AJA,
MAHU JA ÕPPEAINE.

TÄIDA MEIE
KODUELEHEL
SOOVI VALDUST, ET
SOBIVAT PAKKUMIST
OOTAMA JÄÄDA.

WWW.ASENDUSOPETAJA.EE

Õiglase kaubanduse nädal Toila Gümnaasiumis

13.- 23.11.2020 toimus Toila Gümnaasiumis 9.-12. klasside õpilaste õiglase kaubanduse nädal, mille eesmärgiks oli õpilaste teadlikkuse tõstmine õiglase kaubanduse teemal.

Oleme 11. klassi õpilased. Meie uurimustöö teemaks on õiglase kaubanduse ning seoses sellega otsustasime korraldada õiglase kaubanduse nädala, mille eesmärgiks oli õpilaste teadlikkuse tõstmine õiglasest kaubandusest. Valisime selle teema, kuna eelmisel aastal osalesime rahvusvahelisel õiglase kaubanduse nädalal, mille käigus käisime Jõhvi Rimis inimestele õiglasest kaubandusest rääkimas ja tutvustasime ka poes leiduvaid tooteid. Meid väga huvitab see teema ja selle aktuaalsus ning otsustasime ka oma uurimustöö sel teemal teha.

Õiglase kaubanduse nädalal toimus erinevaid üritusi. Õpilased vaataskid filme, vasta-

sid küsimustele filmide põhjal ning tegid plakateid inglise keeles. Tegime esitluse ja viisime läbi tunde, kus rääkisime õpilastele lähemalt õiglase kaubanduse tähtsusest ja selle põhimõtetest. Nädala lõpus toimus viktoriin Kahootis, kus panime õpilaste teadmised proovile. Esimese koha saavutas 11. klass. Auhinnaks oli maitsev õiglase kaubanduse maiustus.

Saime väga head tagasisidet õpilastelt ja ka meie juhen-

dajalt. Õpilased arvasid, et nädal oli väga mitmekülgne ja esitus väga hästi koostatud. Viktoriini põhjal saame öelda, et meie eesmärk sai täidetud ning õpilased on rohkem sellel teemal teadlikud. Kui Teil tekkis huvi õiglase kaubanduse vastu ja soovite rohkem selle kohta teada, siis külastage lehekülge www.fairtrade.ee.

Valeria Getman ja
Eliise Koivistoinen

TEADE

Toila valla noortevolikogu 2. koosseis on valitud

11.- 13. novembrini toimusid Toila valla noortevolikogu 2. koosseisu valimised.

Tore oli tõdeda, et nii kandideerijaid, kui ka valimistel oma hääle andnud noori oli tunduvalt rohkem, kui eelmisel korral. Eks see näitab seda, et meil on nii palju aktiivseid noori, kellele läheb koduvalla elu korda ja kes on valmis kaasa mõtlema ja rääkima.

Palju õnne ja tegusaid ettevõtmisi!

TVL

TOILA VALLA NOORTEVOLIKOGU

11.-13. novembril 2020. a. toimunud Toila valla noortevolikogu valimiste tulemusena selgusid Toila valla noortevolikogu II koosseisu liikmed:

1. Kelly Pung
2. Andri Lõuna
3. Siim Kullamäe
4. Hannaliis Laas
5. Johanna Tartlan
6. Kaisa Mürsepp
7. Lotte Teppe
8. Marleen Palts
9. Mia Kaurla
10. Anu-Liis Porman
11. Adeele Johanna Sarap

Toila valla koolid kaasaegseks

Milline on üks väga hea ja inspireeriv kooli keskkond ning kas meie tänane kool vastab teie ettekujutusele? Mõlema Toila valla kooli asukoht on meie trump, mis annab lisaväärtust õppeprotsessi. Kuid kuidas me saaksime võimendada olemasolevat ning luua meie koolikeskkonnad veelgi õppijale sobivamaks?

Suur osa Eesti koolimajadest on ehitatud aastakümneid tagasi, kus õpikäsitus ja ruumivajadus olid teistsugused. Nii on ka Toila valla koolides, kus keskkond on sama, kuid sisu ja ootused sellele on muutunud. Hea kooli käsi- raamatus on toodud välja, et tänapäevane õpikäsitus nõuab ka kaasaegset õpikeskkonda, kus on toetatud tänapäeva õppijat – tema uudishimu, avatust, julgust, tahet ja sihikindlust, empaatiat, eneseuskust ja vastutusvõimet. Ka koolikeskkonda puudutavad uuringud on kinnitanud, et võrdlemisi kindlalt võib väita, et õpilaste õppimine ja füüsilise keskkonna tegurid on omavahel tihedalt seotud.

Kui vaatame naaberomavalitsuste poole, kus valmivad uued koolikeskkonnad, siis tekib paratamatult küsimus, mida meie oma koolidega peale hakkame? Selge on see, et me ei saa jääda ootama ja lootma, et teiste omavalitsuste tegemised meid kuidagi ei

mõjuta. Vahemaad on selleks piisavalt väikesed. Ma ei taha väita, et kooli füüsiline keskkond on ainuke ja kõige olulisem kriteerium kooli valikul, kuid paratamatult on selle roll märgatav. Vaimne ja füüsiline õpikeskkond on väga tugevasti seotud, seetõttu peab nendega tegelema käsikäes.

Kui me teeme täna investeeringuid oma koolidesse, siis peab seal olema pikem vaade ja põhjendus miks me ikka nii seda teeme. Kas tänane tehtav, jääb nii ka homme või siis on juba uued ideed, suunad.

Alates 2020. aasta kevadest oleme koostöös arhitektuuribürooga „b210“ loonud Toila Gümnaasiumile ja Kohtla-Nõmme Koolile ruumianalüüsid, et kaardistada võimalused koolimaja ruumide loogilisemaks ja avaramaks ümberkorraldamiseks. Tegemist on tulevikuvaatega, mille poole me soovime liikuda ja millele tuginedes oma haridusvaldkonna investeeringuid planeerida. Ruumianalüüsiga saab lähemalt tutvuda Toila valla kodulehel, kus on lisatud joonised ning seletuskiri koos illustratiivsete piltidega. Lisaks soovitatakse tutvuda Eesti Arhitektide Liidu muutuva kooliruumi juhendiga, mis on samuti valla kodulehelt leitav.

Ruumianalüüsid hõlmavad nii koolihoonet kui ka kooli ümbrust. Pöörame tähelepanu, kas õpilastel on

vahetunnis kohti, kus aega veeta. Kas kooliõue lahendused toetavad õuevahetunde, et õpilased tunneksid ennast seal hästi ning see kohandatud just nende jaoks.

Kohtla-Nõmme Kooli arhitektide väljapakutud visioon esitab nägemuse, kuidas hoone ruumilooikat muuta selliselt, et hoonesse mahuksid erinevad funktsioonid. Esitatud variant näeb ette suuremad ehituslikud ümberkorraldused, et saavutada maksimaalselt kaasaegne ja sidus keskkond. Hoonesse on lisatud lift, mis muudab hoonet ligipääsetavaks ka ratastoolis inimestele.

Toila Gümnaasiumi hoonete kaasajastamise ja ümberkorraldamise visiooni keskmes on mitmekülgse õppekeskkonna ning liikuvust edendava kooliruumi kujundamine. Hoonetes ja koolihoovis pööratakse tähelepanu ruumikasutuse optimeerimisele, erinevate õppe-tegevuste võimaldamisele ja füüsilise aktiivsuse toetamisele koolipäeva jooksul.

Ümberkorraldused nõuavad väga palju investeeringuid, kuid haridus on see, mille osas ei tohiks teha järeleandmisi. Antud eskiisid on ettevalmistus ja valmisolek tulevaks struktuurifondide rahastusperioodiks.

Kerda Eiert
haridusspetsialist

Laulupidu vastvalminud uuel laululaval. Seegi on juba ajalugu.

Jäädvustame kodukoha ajalugu

Elu ilma ajaloota on kui nägu ilma näota, on kui süda vereta.

Aeg sind oma pika käega kaugelt-kaugelt teretab; kinni seob kõik katkend löimed. Uskumatu on ta võime üles leida tillukesi olukorrad-killukesi; põimida neist näiliselt tähtsusetuist seikadest suurepärase vitraaži.

Kõik, mis saad, sa tegid ise. Tegu algab külvamisest. Külvad kurja – kasvab kurjus; külvad headust – kasvab hea. Pole seadust, et sa kõike ise nägema ka pead.

Ajapõllud künti pikaks mitme inimpõlve jaoks. Lap- selaps saab saagi kätte vanavanemate vaost.

Toila Vallaraamatukogu algatab taas kodulooliste materjalide korje.

Talvised pikad öhtud on just paras aeg oma kodused „arhiivid“ ja fotokarbid üle

vaadata. Usun, et paljudel teist leidub kas vanemate või enda fotode hulgas selliseid, mis oleksid väärt ajaloo jaoks talletamist. Eriti on seekord oodatud fotod ja materjalid mitte ainult „kuldsest lossi perioodist“ ehk möödunud sajandi kolmekümnendatest vaid ka sõjajärgsest perioodist kuni tänapäevani.

Materjalil peab olema kogukondlik tähendus. Näiteks kogukondlikud üritused ja ülesvõtted, millele on jäädvustatud ka alevik, park, rand.

Peale „kuldset ajastut“ elu Toilas jätkus, aga selle kohta on vähe kajastust. Oru lossi kasarmuhoonesse toodi Toila kool ning park hakkas omistama uusi tähendusi õpilastele ja kohalikule kogukonnale. Parki rajati laululava ja seal hakkasid toimuma kogukonnu- üritused. Uue vabariigi sünni järel hakkasid toimuma los-

siplatsil promenaadid, park tehti korda ja üha rohkem turiste hakkas Toilat külastama.

2021. aastal on Toilas kasvanud ja praegu Filmiarhiivis juhtivspetsialistina töötaval Aap Tepperil kavas näituseprojekt, mis aitab tuua esile kihistustena erinevad Toila ja Pühajõe oru piirkonna ajastud, mis on mõjutanud selle ümber elavat kogukonda.

Kogutav foto- ja muu materjal on abiks selle projekti elluviimisel ja samuti annab see võimaluse täiendada Toila Topoteeki.

Lisainfo telefonil 336 9551 või e-posti aadressil lea.rand65@gmail.com.

P.S. Kõik fotod digiteeritakse ja tagastatakse omanikele.

Lea Rand

LÜHIDALT

Toila valla külad saavad jäätmemajad

23. novembril allkirjasta Toila vallavalitsus Ontika jäätmemaja üleandmis-vastuvõtu akti.

Täna on valminud Ontika küla elanikele jäätmemaja, mille valgustuse allikaks on rohe- ehk päikeseenergia. Jäätmemaja mõõdud on 3x4 m, mis omakorda võimaldab edaspidi paigutada majja täiendavaid kogumisvahendeid liigiti jäätmete kogumiseks. Tööde maksumus oli 4480 eurot ja tööd teostas ProTeen Arendus OÜ.

Järgisel aastal jätkame jäätmemajade rajamist Valaste-Uikala risti ja Pühaorule.

Vladimir Tužilkin
keskkonnaspetsialist

Ontika jäätmemaja.

Meie endi heaolu jaoks

Käesoleval aastal meie ühingu poolt läbiviidud projekt „Tervisepäevad kõigile“ oli suunatud Toila valla inimestele. Jaanuaris tuli Eesti Qigongi ühingu juhtiv Mart Parmas jälle Vokka huvilistele treeninguid läbi viima.

Sel korral oli rõhuasetus selja ja kaela harjutustel, õppisime lihtsaid võtteid selja ja kaela valu leevendamiseks. Harjutasime enesemassaaži, millega saab lihastes ja liigestes olevaid vaevusi kontrolli all hoida. Samuti saime lühikärgsete akupunktuuri punktide mõjutamisest ja toimest kehale, ka oskuse lihaseid lõdvestada.

Kõik need harjutused on jõukohased igas vanuses inimesele, et end ise aidata.

Aitäh Mardile! Hiinas käinuna oli treeneril näidata huvitavaid filme, ühtlasi pajatada killukesi elust Hiinas. Osalejad said kasulikke teadmisi ning jäid väga rahule.

Aitäh Toila vallavalitsusele, kelle toel saime tutvuda Idamaade tervistava kehakultuuriga.

Miks me unustame?

Mälutreener Anu Jonuks valgustas meile oma tegemisi

Enesemassaažiga saab lihastes ja liigestes olevaid vaevusi kontrolli all hoida.

kodukohas Lääne-Virumaal. Ta korraldab eakate päevakeskustes jututubasid ja vestlusi, mis ergutavad kaasa mõtlema ning tekitavad positiivseid rõõmsaid emotsioone.

Abiks on Anule „Särts“. See on vihik, milles on ülesanded täiskasvanutele lähendamiseks omaette või üheskoos oma vanade vanematega. Särtsu autorid on haridusgerontoloog Tiina Tambaum ja meie lektor Anu, konsultandiks

Päästeamet.

Kolmas vihik – koduohutuse erinumber oli meie valla eakate suvises vestlusringis saadaval. Mõned viited sisule: Elukogemus versus teadmised. Milline värv on ohutu? Mis on toas ohtlikku?

Huvi korral võib neid vihikuid meie ühingust küsida.

Suvine vestlus Anuga toimus 27. augustil nii Voka kui Saka rahvamajas seltsielu, meeleolu ja tervist toetavana.

Vanas eas ajutervise parandamiseks või allakäigu aeglustamiseks on ette nähtud erinevad tegevused ja harjutused. Näiteks kas meil on peas perearsti nõuande number, minu lähedase mobiili number jne.

Vestlusring „Miks me unustame“ oli toetatud Toila vallavalitsuse poolt.

Kaja Rebane
MTÜ Meie Heaolu

Muusikalikarusseil pöörles taas

„Kui elu tundub pöörane planeedil Maa, üks aasta hullumeelne kukerpall...“

Kes oleks võinud arvata, et ingliskeelseid sõnu eestikeelseteks ümber pannes lähebki kõik täpselt nii nagu kirjas. Muusikali etendused olid pooleteise kuu kaugusel valmimisest, kui ühtäkki eriolukord meie plaanid peapeale pööras. See oli kõige halvem variant, mis üldse juhtuda sai. Kui oleksime jõudnud peaproovi ära teha, olnuks kindel tunne pausile minna. Kui oleksime olnud päris õppimise alguses, siis saanuks järgmisel korral lihtsalt otsast alustada. Aga viiruse levik pani meid korralikult proovile: lõpuveerandisse jõudnud etendustele tuli kõigepealt kaks ja pool kuud pausi, seejärel kolm kuud suvevaheaga koolilastele ja üks täiskasvanutelgi ole ju suvel puhkused. Seega kõikide osalistega täistuuridel edasiliikumine ei tulnud suvekuudel kõne allagi. Hakkasime siiski tasapisi tegutsema. Proovides käidi juunis ja juulis ühe- ja kahekaupa, käidi nii nädalavahetuse varahommikutel kui ka hilisematel õhtutundidel ja augustis saime juba suurema seltskonnaga kokku.

Septembri alguses said paika etenduste uued kuupäevad ja karussell võttis täistuurid. Oli kolossaalselt palju toimetamist, sest vahepealsel pausiperioodil olid mõned inimesed kõrvale jäänud. Koosseisu muutumine tähendas aga valikut – kas otsida uued osalised ja õpetada nad välja või hakata kava muutma, mis omakorda oleks kaasa toonud uute lugude otsimise, seadmise ja kostüümide valmistamise. Keeruline oli nii ühte- kui teistpidi. Lisaks hingas kogu aeg kuklasse teadmine, et viirus võib uuesti pead tõsta ja meie plaanid taaskord uppi lüüa. Positiivse poole pealt võib märkida, et vahepealne puhkeperiood pakkus meile võimalusi tegeleda olemasolevate kostüümide täiendamise ja me ei piiranud oma fantaasialendu. Üllatav oli, et isegi ettevalmistusperioo-

di keskel liitus meiega uusi inimesi, ka väljastpoolt Toila valda. Olles kusagilt kuulnud meie ettevõtmisest, olid nad valmis õppima järele terve hulga lugusid, et saada etendustes osaleda.

Mõneti hinge kinni hoides tõrjusin oma peast mõtet kõigest sellest, mis võiks meie etendustele kriipsu peale tõmmata. Kahe ja poole kuu jooksul olid peaaegu kõik õhtud nädalas, vahelduvalt kas Vokas või Tammiku rahvamajas, proovidega hõivatud. Koormus kasvas korralikult üle pea ja siinkohal mõtlen sooja tundega oma armsale Lausa Lusti tantsutrupile, kes aitas igal võimalikul moel. Nad olid kõikidel etendustel koos minuga need esimesed ja viimased, kes rahvamajas toimetasid ja aitasid nagu tõelised kultuuritöötajad. Nii need päevad möödusid, sai tehtud peaproov, said tehtud ka etendused. Publikust ei tulnud kusagil puudust. Armsad olid vastuvõtnud Tammiku ja Kiviõli rahvamajades, kus esinejaid ootasid suured kringlid ja võimalus nii külmale kui soojale jooki sinna kõrvale võtta.

Nüüdseks on muljed setinud ja olen jõudnud kogu ettevõtmise enda jaoks selgeks mõelda. Mis on sellise ettevõtmise väärtus peale selle, et publik saab poolteist tundi laval toimuvat nautida? Mis on see, mille nimel niisugune pöörane töö ette võtta? Kui

ma vaatasin lavatagust etenduse-eelset melu, kogu selle suure sipelgapesa toimimist etenduste jooksul, nägin ja tundsin ma, kuidas terve suur seltskond üksteisele toetus, ühes hingas ja ühte sammu astus. See seltskond polnud mitte ainult head sõbrad ja tuttavad, vaid perekond selle sõna kõige sügavamas tähenduses. Perekond, kus hoolitakse ja toetatakse ja kus kõik on võrdselt omad ja kus üksteise najal tekib mõnus energiavoog. Need on meie inimesed – sinu pereliige või naaber, sõber, töökaaslane, lihtsalt hea tuttav, nii suured kui väikesed, kes annavad oma hinge ja südame, et luua midagi kaunist. Ja aeg! Igäihe jaoks on ööpäev 24 tundi, kuid selle sisu ja tähenduse loob inimene ise. See on olnud määratult suur kogus aega, mille kõik osalejad on ühtse perena tegutsedes üksteisele kinkinud.

Kolmveerand tegelaskonnast on ühel või teisel moel Toila Gümnaasiumiga seotud ja mu süda rõõmustab, et Toila Gümnaasiumist pole laul ja tants kadunud. Kui kaob hingeharidus, pole kõigil muul enam suurt tähtsust. Robot võib olla küll tark, aga temas puudub südamesoojus.

Minu jaoks on see juba mitmes kord, kui ma näen, kuidas õpilased, kes koolis küll tublid, aga vähese omapoolse algatusega ning emotsionaalselt pigem tagasihoidlikud, avanevad lavaliste tegevuste käigus. Milline säde tekkis selle kahe ja

poole kuuga neis poistes, kes alguses mu pakkumisest erilist vaimustust üles ei näidanud. Arvan, et kutsumise järel ei öeldud mulle sellepärast ära, et õpetajale mitte meelehärmi teha. Aga milline kasutamata ressurss – hakatakse kaasa mõtlema, pakkuma oma ideid, ollakse julgelt valmis neid ellu viima. Ma näen emotsiooni, naeratust, tegutsemistahet, valmisolekut särada. See on väärtus! Positiivseid emotsioone napib tänapäeval nii väga! Olla tavaolukorras särav ja emotsionaalne või olla seda laval on tegelikult kaks täiesti erinevat maailma. Sa jutustad laval olles mingit sellist lugu, mida sa elus ei jutusta. Ning kui õpilane ütleb, et laval oli äge olla, ta tundis end seal väga hästi ning ei jõua ära oodata, millal sinna uuesti saaks, siis see on väärtuslik kogemus, mille võrra see noor inimene on rikkamaks saanud.

Kui ma vaatasin gümnaasiumi kultuurikorralduse valikaine õpilasi lava taga abijõududena meeskonnatöös, siis miski jälle liigutas end mu südames – kui ägedad, nutikad ja iseseisvad nad on. Teooriatundidele lisaks said nad kenakese kogemuse sellise mastaabiga sündmuse korraldamisest. Ja kui tundekülalasel on nad oma kogemust hiljem tundides analüüsinud.

Mina olen oma kiidusõnad mitmekordselt kätte saanud ja need ka etenduses osalejatega jaganud, sest ilma nendeta poleks muusikali sündinud, ükskõik kui palju või kui suurelt

ma oleksin rabelenud. Pika pai on ära teeninud nii lapsed kui täiskasvanud. Ma väga loodan, et mitte keegi, kellel etendus nähtud, ei ole heade sõnadega kitsi – olgu need siis oma naabri, töökaaslase või lihtsalt hea tuttava aadressil. Need inimesed on tunnustust väärt!

Lapsevanemad kirjutavad: „Super, kuivõrd innustunud olid kõige väiksemad osalejad! Laps lausa nuttis õhtul, sest tal oli nii kahju, et etendused läbi said.“ „Oli huvitav näha oma last nii erinevate kollektiividega esinemas.“ „Toila kool teeb lastega IMET!“

Vilistlasest osaleja meenutab: „Viimase muusikali lõppedes valdasid mind imelapse tunded. Uskumatu! Ja saimegi koos tehtud! Tänutunne tegi emotsionaalseks. Oli näha pisaraid nii publikus kui esinejate seas. Just selle tunde pärast me ju seda teemegi - jagame meid ju seda teemegi - jagame lusti ka rasketel aegadel! Sest see meid ju ilmselgelt veel peatanud pole!“

Maakonna rahvakultuurispetsialist Erika Kõllo ütleb: „Muusikalitruup kaasab osa-

lejaid väikestest kuni suurteni, seal osaletakse peredega ja tul-lakse kaasa lööma ka siis, kui õppimine on viinud noored kodukohast kaugemale. Kui me tänapäeval räägime tihti kogukonnatunde kadumisest, siis see sündmus on kindlalt kogukonda ühendav ja siduv. See on sündmus, mille tulekut oodatakse mitte ainult Vokas vaid ka maakonnas. Selline suur kultuurisündmus suudab ühendada ka uue haldusreformiga tekkinud suuri omavalitsusi ja tekitada ühist kogukonnatunnet ja hoolimist.“

Kui rääkida numbritest, siis 70 inimesega võrratu seltskonna koosseisus oli tervelt kümme perekonda esindatud kaheliikmelisena, perekond Kalda aga lausa kolmeliikmelisena.

Mul jääb üle vaid lisada Chalice'i sõnad: „Minu inimesed! On ikka päris suur õnn, et nemad on minul. Tahhan, et nad teaksid, et ka mina olen nendel.“

Anu Pungas

PILTUUDIS

Eesti mäng Toila moodi

Juba teist aastat järjest toimus Toila valla aastapäeva raames Saka Rahvamajas Eesti mäng Toila moodi ehk Toila mäng.

Korraldajad ja läbiviijad Renne ja Toomas Nõmiste on loonud toretraditsiooni, millega erinevate piirkondade inimesed kokku tuua.

Kas teie teate, mitu küla asub praeguse Toila valla territooriumil või mitu erinevat puu- ja põõsaliiki kasvab Oru parkis või millises Toila valla asuvatest küladest elab 1. jaanuari 2020 seisuga kõige rohkem inimesi? Nendele ja paljudele teistele meie valda puudutavatele küsimustele pidid mängijad vastuseid teadma.

Sel aastal olid mängijateks Etti Kagarov, Tiit Salvan ja eelmise aasta tiitlikaitsja Mait Rooden.

Tasavägisel võistluses tuli seekord võitjaks Etti Kagarov.

Lea Rand

Turismiklastri uudised

Maitseseikluse ehk Ida-Virumaa toidukuu raames saab nautida mitmeid hõrgutisi ja väikese vimkaga erimenüüsid vaid 15 või 25 euro eest. Küll aga eristub maitseseiklus selle poolest, et lisaks maitseelamusele sisaldub pakkumise hinnas mitmel pool ka muuseumipäasme või spaakülastus, mitmed pakkumised kehtivad kahele ja muud toredat – tasub tähelepanelikult pakkumisi uurida! Seda saab mugavalt teha veebilehel www.idaviru.ee/maitseseiklus. Sooduspakkumisi saab osta ka GO Traveli kaudu.

Ida-Viru turismikoordinaator Kadri Jaloneni sõnul ei ole seesugust maitseseiklust Ida-Virumaal varem tehtud. „Kampaania ei ole kunagi varem olnud nii ulatuslik, sh kaasatud televisiooni ja erinevad müügikanalid, nagu GO Travel,“ lisab ta. Lisaks ei ole kampaanias kunagi varem üles astunud peakokad, kes toovad toidu valmistamise kunsti külalistele lähemale, jagades nip-

pe ja selgitusi maitseseikluse pakutava kohta. Broneeringute tegemine GO Traveli kaudu on samuti hästi õnnestunud, pakkumisi oleme sealtsaada seni müüdnud ligi poolsada. Siiski tasub julgelt ka spontaanselt restoranidesse sisse astuda ja maitseseikluse pakkumist küsida, sest mitmel pool saab maitseseiklust proovida aga ka ilma broneeringuta.

Maitseseikluse jaoks on ühendanud jõud 12 erinevat Ida-Virumaa restorani ja kohvikut:

- Saka mõisa *a la carte* restoran
- Restoran Rosen (Mäetaguse Mõisa Hotell & Spa)
- Eesti Kaevandusmuuseumi kohvik
- Valaste Puhkeküla kohvik
- The Irish Embassy Pub Narva
- Kohvik Muna, Narva
- Gruusia trahter Mimino, Jõhvi
- Restoran Mio Mare (Toila SPA Hotell)
- Restoran Rondeel (Narva

linnus)

- Restoran Meloodia (Meresuu Spa & Hotel)
- Merepargi ApartHotel & café, Narva-Jõesuu
- Restoran M. Chagall (Narva hotell)

Maitseseiklus on läinud nii hästi, et pikendame seda rahva soovil. Paljud ei jõudnud meie pakkumisi veel kasutada, kui juba november lõppes.

Kampaania aega on pikendatud kuni aasta lõpuni ja Ida-Virumaa ootab kõiki maitseseiklusest osa saama ning toiduelamusi ise kogema!

Maitseseiklust korraldab Ida-Viru turismiklastri ja seda kaasrahastab Rahandusministeerium läbi Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetme.

Ja veel üks uudis! Sel aastal on kõigil idavirukatel (ja muidugi ka kõigil teistel) võimalik soetada Ida-Viru kingitust. Nii toredaid jõulutooteid kui hulgaliselt kinkekaarte mida leiate www.idaviru.ee.

Kingitused Ida-Virumaalt

JÕULUKINGID

www.idaviru.ee

Lemmikloom – nii rõõm kui vastutus!

Paljudes peredes on lemmikloom, keda koheldakse täisväärtusliku pereliikmena. Ta on samal ajal nii seltsiline, valvur kui ka sõber. Igal loomal on mõistagi oma iseloom ja ka arusaam ümbritsevast. Paraku on viimase aasta jooksul Toila valla territooriumil sagenenud juhtumid lemmikloomadega, millest on saanud häiritud elanikud ning millest on teavitatud ka politseid.

Lemmiklooma omades, peame endale teadvustama, et looma omanikena oleme koheselt tema eest ka vastutavad. Peame pühendama oma aega ja tähelepanu, et õpetada loomale reegleid ja käitumist, seda nii pereringis kui ka avalikus ruumis, kuna iga omanik vastutab oma lemmiku käitumise ja tegude eest.

Siinkohal tahangi meenutada, et peagi on saabumas aastavahetus, mida tähistatakse ilutulestikuga. Inimeste jaoks tähendab tavaliselt ilutulestik kaunist vaatamängu, aga sellega kaasnev paugutamine ja valgusefektid mõjuvad paljudele koertele ja kas-

sidele hirmutavalt: loomad satuvad paanikasse ja võivad käituda ettearvamatult ning kodust ära joosta ja ennast kui ka kaaskodanikke ohtu seada. Oma territooriumilt lahkunud ja seetõttu hulkuvaks lemmikloomaks nimetatud loom on aga seadusest tulenevalt omaniku tegevuse või tegevusetuse tõttu järelevalveta jäänud lemmikloom.

Veterinaar- ja Toiduameti koduleheküljel olev info aitab juhtudel, kui lemmik on kodust lahkunud. Seal on jagatud mõtteid ja näpunäiteid, kuidas lemmikloom ja omanik taas kokku viia. Üheks selliseks lahenduseks on kindlasti loomale mikrokiibi panemine, et kadunud loom kiiresti omanikuni jõuaks. Kiibi-

tud looma puhul on lihtne kindlaks teha, kes on looma omanik. Loomade mikrokiipimist teeb loomaarst ja lemmiklooma kiibi number tuleb kanda ka lemmikloomade registrisse, kus see seotakse infoga looma omaniku kohta. Eesti lemmikloomi registreeritakse kahte registrisse: Lemmikloomaregister LLR ja Eesti Lemmikloomaregister. Kiirem ja lihtsam viis on aga lemmiklooma kaelarihma külge panna riipats omaniku telefoninumbriga – siis saab kaotsi läinud looma omanikuga ühendust võtta ka inimene, kel pole mikrokiibilugejat.

Toila Vallavolikogu „Koerte ja kasside pidamise eeskiri“ vastu võetud määruse § 4 lg 3 kohaselt peab omanik pidama oma lemmiklooma (koera) kas ketis, koeraaias,

kinnises ruumis või kinnises territooriumil, et loom sealt omal tahtel välja ei pääseks ning oleks välistatud kaaskodanike ja teiste loomade häirimine ning kallale tungimise võimalus. Seega lemmiklooma omanik vastutab oma lemmiku eest, eriti siis kui lemmikloom on oma territooriumilt lahkunud.

Lemmikloomaga jalutades peab looma omanik eelpool mainitud määruse § 3 lg 6 alusel tagama, et lemmikloom ei rikuks avalikku korda ega ohustaks kaaskodanikke. Seega valla üldkasutatavatel aladel koeraga viibides peab loom olema rihma otsas ja kandma suukorvi.

Soovin piirkonnapolitseinikuna teile lemmiklooma omanikele meelde tuletada, et teil on kohustused nii oma lemmikute kui ka kaaskodanike ees. Teistele kodanikele soovin samuti rahulikku meelt ja rõõmu meie seas ringi liikuvate lemmikloomade üle.

Rahulikku lõppevat aastat!

Juhan Reisi
Piirkonnapolitseik

Postiteenused tulevad maal ka koju kätte

Selleks, et postiteenuste kättesaadavust veel paremini tagada, toob Eesti Post postiteenused personaalse postiteenuse raames ka koju. Piirkondades, kus postiasutus asub kaugemal kui 5 km või kus kohalik postiasutus on ajutiselt suletud, on selline personaalne postiteenus kliendi jaoks tasuta, maksta tuleb vaid tellitud teenuse eest (näiteks postmargi ost või kirja ja paki saatmine).

Personaalse postiteenuse puhul osutatakse klientidele postiteenuseid kirjakandja vahendusel. Kirjakandja saab kliendi juures müüa postmarke, vormistada ajalehtede-ajakirjade tellimuse või panna kliendi eest kirjad ja pakid teele. Samuti saavad kirjakandja vahendusel kliendid tasuta oma arveid või võtta vastu pakke ja kirju.

Teenuse saamiseks tuleb Omniva kodulehel täita ankeet või helistada klienditeenindusse numbril 661 6616. Tellimuse vormistamisel tuleb märkida, mida soovitakse kirjakandja abil teha, mis kuupäeval, kellaajal ning mis aadressil. Seejärel võtab klienditeenindaja ühendust ja lepib kokku teenindamise aja. Kirjakandja kojutellimise on tasuta, maksta tuleb ainult postiteenuste ja neile kehtestatud teenustasude eest. Loomulikult kehtivad täpselt samad hinnad kui postiasutustes.

Kirjakandja tuleb tellimust täitma üldjuhul juba järgmisel tööpäeval, aga mitte rohkem kui 3 tööpäeva jooksul. Kirjakandja tuleb koju või tööle tööpäeviti kell 8:00-16:00. Personaalne postiteenus on suunatud maapiirkondades postiasutusest kaugemal elavatele inimestele ning eriti mugav neile, kel ea, tervise või transpordi puudumise tõttu postiasutusse minek rasken-

datud. Kirjakandja toob postiteenuse koju kätte!

Suur valik postmarke otse postkasti

Ka markide ostmiseks on kliendi jaoks postiasutuste kõrval olemas mugavam lahendus. Selleks ei pea kodust lahkumagi – postmarke saab osta otse e-poest ja lasta tuua need otse oma postkasti. E-poest leiab suurima post-

markide valiku ning markide postkasti tellimine maksab 0,90€, marke pakiautomaati tellides on teenustasu 2,46€. Lisaks postmarkidele on e-poest võimalik soetada ka kirjasaatmiseks vajalikke ümbrikuid, postkaarte ja muud postikaupa.

Kirjakastid leiad nüüd kaardilt
Kui postmargid ja ümbrikud käes, siis on kirja teelepane-

miseks mitu võimalust. Kirja saab postitada kirjakasti kaudu, üle anda postiasutuses või samamoodi kodus kirjakandja vahendusel. Alates selle aasta suvest on kõik kirjakastid ja tühjendusajad märgitud ka kaardile. Kokku on neid Eestis ligi poolteist tuhat. Kaardirakendus võimaldab kliendil erinevate linnukeste märkimisel vaadata, kas ainult pakiautomaatide, kirjakeste,

postkontorite ja postipunktide või kõigi ligipääsupunktide asukohti korraga.

Kirjakastid on oranži värvi ja leitavad kõigis populaarseimates kogunemiskohtades Eestis. Kirjakasti kaudu saab postitada lihtkirju nii Eestisse kui ka mujale maailma.

Alates 15. oktoobrist muutusid kõikide kirjakeste tühjendamisaegad kliendi jaoks lihtsamaks ja loogilisemaks. Kõikides linnades tühjendatakse kirjakeste edaspidi esmaspäevast reedeni kell 9:00 ja väljaspool linnasid esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kell 8:00. Nii teavad kliendid paremini arvestada kirjakeste tühjendusajaga ilma, et tuleks iga erineva kirjakeste puhul tühjendusaega üle kontrollida. Erandiks tühjendusaegade puhul on väikesaared, sest nende tühjendamisel sõltub postikanne praamiliiklusest.

Kirja postitades tuleb kliendil jälgida ka kirjakeste tühjendamise aega, sest kiri on üle antud alles siis, kui toimub kirjakeste tühjendamine. Seega, kui kiri pannakse kirjakeste näiteks õhtul pärast kirjakeste tühjendamist, siis läheb kiri teele järgmise tühjendamise ajal. Kirjakastide tühjendamise ajad on märgitud kirjakestidele, lisaks on need leitavad ka veebikaardilt.

Mattias Kaiv
Meediasuhete juht

Abitaja – telefonipõhine nõustamis- ja suhtlemisteenus eakatele, üksikutele ja erivajadustega inimestele

Abitaja on telefonipõhine nõustamis- ja suhtlemisteenus eakatele ja erivajadustega inimestele. Teenus viib kokku abivajajad ja vabatahtlikud abistajad, et pakkuda ennast üksi tundvatele inimestele võimalust suhelda ja olla seeläbi paremini ühiskonda kaasatud.

Meile võib helistada ja registreeruda üle Eesti olenemata inimese emakeelest. Anna me endast parima, et kõik, kes suhtlemist rohkem oma ellu vajavad saavad just neile kõige sobilikuma vestluspartneri. Nii nagu ei oma tähtsust, kus Eestimaa paigas asub abivajaja ei ole piiranguks ka vabatahtliku asukoht. Kogu meie teenus käib telefoni teel, seega on seda mugav kasutada kõikjal ja kõigil.

Kuidas teenus toimib? Kes abi annavad ja suhtlevad? Abivajaja ja vabatahtlik registreerib end kodulehel www.abitaja.ee/abivajaja või www.abitaja.ee/vabatahtlik või telefonil 6500 650. Andmete põhjal tehakse taustakontroll. Abitaja koolitatud nõustaja teeb esmase vestluse nii abivajajaga kui ka vabatahtlikuga, et kokku leppida talle sobivaim aeg esimeseks vestluseks ja anda teada, kes on valitud tema vabatahtlikuks/abisajaks ehk vestluspartneriks. Sobiva paari paneb kokku Abitaja töötaja oma kogemuse ja saadud info põhjal. (sobivad helistamise ajad, sugu, huvid, vanus jmt kriteeriumid). Kokkulepitud päeval ja kellaajal,

Pilt on illustratiivne.

mis on mõlemale osapoolle teada, helistab vabatahtlik talle edastatud unikaalsel telefonil 6500 650. Andmete põhjal tehakse taustakontroll. Abitaja koolitatud nõustaja teeb esmase vestluse nii abivajajaga kui ka vabatahtlikuga, et kokku leppida talle sobivaim aeg esimeseks vestluseks ja anda teada, kes on valitud tema vabatahtlikuks/abisajaks ehk vestluspartneriks. Sobiva paari paneb kokku Abitaja töötaja oma kogemuse ja saadud info põhjal. (sobivad helistamise ajad, sugu, huvid, vanus jmt kriteeriumid). Kokkulepitud päeval ja kellaajal,

poolte huve kaitsta. Sidetee nused on kasutajatele tasuta. „Näen osakonnas tihti seda, et palju on üksikuid eakaid kellel, kas puuduvad lähedased või ei ole lähedastel aega eakat kuulata ning kui haiglas pöörab öde või hoolidaja patsiendile tähelepanu ja kuulab ta ära, on inimesele selle üle õnnelik ning tänulik. Arvan, et antud teenus on eakatele ja üksikutele inimestele väga vajalik, et inimesel oleks keegi kel oleks aega nende muresid või rõõme kellegagi jagada ja neid teinekord kasvõi ära kuulata.“ Heive Unt, Ida-Tal-

linna Keskaigla Ortopeedia-keskuse õendusjuht.

„Istun nädalate kaupa üksi, mul ei ole mitte kedagi. Aga muidu on väga kena, et see päev on sisustatud – iga teisipäeva õhtul 1-1,5 tundi jutustame. Temal on lapsed ja lapselapsed ja tore on kuulata neid tegemisi, minul seda ei ole...“ Külli, teenusekasutaja.

Need on üksikud näited Abitaja teenuse tagasisidest.

Teenuse ja projekti kohta saab rohkem lugeda Abitaja koduleheküljelt www.abitaja.ee.

Lisaküsimuste korral kirjutage info@abitaja.ee või helistage 5690 9217, mis on teenuse eestvedaja Sirli Haaviku isiklik number.

Sooviga suunata abivajaja või vabatahtlik abitaja registreerimisele, helistage 6500 650 või külastage www.abitaja.ee.

Abitaja teenust rahastatakse Euroopa Liidu Sotsiaalfondi (ESF) projekti „Erivajadustega inimestele telefonipõhise nõustamis- ja suhtlemisteenuse väljaarendamine“ kaudu. Projektiga kaivitatakse hooldatavatele nende üksilduse ja sotsiaalse eraldatuse leevendamiseks telefonipõhine info-, nõustamis- ja suhtluskanal, mis vähendab hooldajate hoolduskoormust ja suurendab nende tööturul osalemise võimalusi.

Projekti viivad ellu Eesti Puuetega Inimeste Koda, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Hiiumaa vald ja Surts Koolitus OÜ.

HUVITAV

Kohtla-Nõmme 100 aastat

Eesti Kaevandusmuuseum kutsub hariduslikule giidiga jalutuskäigule läbi üheksakümne aasta ning tutvustab põlevkivimaa pärandit värskest vaatevinklist.

Kohtla-Nõmme on ainulaadne, sest siin on nii arhitektuuris kui miljöös säilinud kõik ühe 20. sajandi töölisasula arenguetapid. Kuidas kujunes inglise kapitali toel Kohtla mõisa südamest moodne töölisasula? Miks jäi pooleli selle arendamine stalinistlikus stiilis? Miks ja kust on inimesed siia elama tulnud? Millega tegelesid kaevurite naised? Mis toimus uhkes kultuuripalees? Kuidas õnnestus Kohtla-Nõmmel peale kaevanduse sulgemist jalgadele maanduda? Need on vaid mõned küsimused, millele jalutuskäik vastused annab.

Kohtla-Nõmme 100 aastat on Ida-Virumaa üks parimatest uutest seiklustest!

Kuidas seiklus täpsemalt välja näeb, uuri Eesti Kaevandusmuuseumist.

TVL

KUULUTUSED

• Ostan igasugust vanavara. Pakkuda võib kõike. Kojukutsed, raha kohe kätte. Tel 5198 0371.

Toila Vallaraamatukogu tänab RIHO BREIVELIT

TÄNU 2020. AASTA JOOKSUL TEHTUD ANNETUSTELE ON MEIE VALLA RAAMATUKOGUDE FONDID SAANUD TÄIENDUST PEA PAARISAJA VÄÄRTUSLIKU RAAMATU VÕRRA.

Sügav kaastunne Reedale ja lastele peredega kalli abikaasa, isa ja vanaisa
JÜRI RAJASAARE
kaotuse puhul.

Ulvi ja Toomas

TOILA VALLA LEHT

Väljaandja: Toila Vallavalitsus
Pikk 13a, 41702 Toila
toilavv@toila.ee
+372 336 9845
toila.kovtp.ee

Toimetaja: Lea Rand
Kujundus: Ajakirjastus OÜ
Trükk: Printall AS
Tiraaž: 2100

Kaasautorite materjale ootame iga kuu 25. kuupäevaks e-maili aadressile lea.rand65@gmail.com

KULTUURISÜNDMUSED

13. detsembril 16.00 Jõulukontsert Kohtla-Nõmme rahvamajas. Esineb Gertu Pabbo.

15. detsembril 19.00 Jõulukontsert Voka rahvamajas. Esinevad Marvi Vallaste ja Jakko Maltise laulukool.

18. detsembril 18.00 Voka rahvamajas film „Jõulud džunglis“ ja kohtumine jõulutaat Valdemariga Kell 18.00 Jõuluvana, 19.00 Film.

19. detsembril Öökorvpall Voka Spordihoones. Öökorvpall 2020 turniir toimub 19.12.2020 Voka spordihoones. Üritus algab 14.00 Mini vanuseklassiga, täpne ajakava ilmub pärast registreerimise lõppu (17.12.2020). Osaleda saavad kõik huvilised. Võistkonnas võib olla 6 mängijat (5 +1 varumängija). Registreerimine toimub aadressil www.toilasport.ee/ookoss kuni 17.12.2020.

19. detsembril 15.00 Saka rahvamajas film „Jõulud džunglis“ ja kohtumine jõuluvana.

20. detsembril 16.00 Kohtla-Nõmme rahvamajas film „Jõulud džunglis“ ja kohtumine jõulutaat Valdemariga.

Praegusel keerulisel ajal võib ette tulla ootamatusi. Loodame teie mõistvale suhtumisele!

Hoiame üksteist ja toimivat kultuurielu!

Kaisa Pukk
Toila valla kultuurijuht

Kaisa on valmis jõuluvana kas või kukil kohale tooma, peaasi, et jõulud saaksid päästetud.